

פרשת ויקרא-זכור

"וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר" (ויקרא א' א')

בבלי יומא (ד' :)

נאמר: .."ויקרא אל משה וידבר.." נשאלת השאלה: למה הקדים קריאה לדיבור ולא דיבר אליו מיד? אלא, לימדה תורה דרך ארץ, שלא יאמר אדם דבר לחבירו סתם אלא אם כן קורהו פונה אליו קודם, כהקדמה לדבריו.

..על פי אותו הרעיון דרשו: מניין לאומר דבר לחבירו שהוא "בבל יאמר" שאסור לחברו להעבירם לאחרים עד שיאמר לו במפורש "לך אמור", שנאמר: .."וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" תוספת המילה "לאמור" באה ללמדנו שנדרשת אמירה מפורשת להעבירם לאחרים.

רבי ישראל מסלנט (מייסד "תנועת המוסר" שהוקמה בליטא במאה ה-19) מסביר ומרחיב:

"..ללמדנו שאדם מישראל אינו צריך להטיף מוסר לאחרים אם לא שמע במפורש את הציווי "לאמר", אפילו אם רק 'מוסרו' לחבירו.."

שיעור פרשת שבוע: שרה עברון

שבת פרשת ויקרא		י מ י ה ח ו ל	
הדלקת נרות	17:26	זמן תפילין / טלית	04:58←05:06
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	08:49←08:54
שחרית ב'	08:30		
מנחה	12:30, 13:30	מנחה וערבית	17:35
לימוד הורים וילדים	17:50	שקיעה	17:50←17:47
צאת השבת	18:22	ערבית	20:10

שבת
שלום

על ז' באדר – תאריך שהוא ציון דרך

השבוע ציינו בלוח השנה העברי – את התאריך ז' באדר, שעל פי המסורת היהודית, הוא יום מותו ויום הולדתו של משה בן עמרם ויוכבד לשבט לוי. ציון יום זה מסתמך על הכתוב (במסכת קידושין ל"ח): 'בשבעה באדר מת משה ובשבעה באדר נולד'.

את יום מותו של משה ניתן לאמת במידת האפשר על פי סדר האירועים המתחילים בפרשת "וזאת הברכה" החותמת את ספר דברים. כתוב: "ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו" (דברים ל"ד ז') ובהמשך: "ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלושים יום ויתמו ימי בכי אבל משה" (ח'). ספר יהושע כהמשך כרונולוגי לספר דברים, עוזר לנו בחישוב הזמנים בכדי לדעת את יום פטירתו של משה. שלושים ימי האבל הסתיימו בז' בניסן ואז יהושע מצווה על בני ישראל "הכינו לכם צידה, כי בעוד שלושת ימים אתם עוברים את הירדן..." (א'–י"א) ובהמשך כתוב: "והעם עלו מן הירדן בעשור לחודש הראשון" (ד'–י"ט). על פי חישוב זה – יום פטירתו של משה, בספירה של 33 ימים לאחור, יוצא בז' באדר. אמנם אין בידנו המידע להתנהלות הלוח העברי בתקופה המדוברת בנושא עיבור השנה אך ישנה הסכמה בין הפרשנים, שאותו חודש אדר היה צמוד לחודש ניסן. משה נפטר ב ז' באדר, שנת ב-תפ"ח-לבריאת העולם (סדר עולם רבה), 1273 לפנה"ס.

ונעבור לתאריך הולדתו של משה. במסכת קידושין (ל"ח, בהמשך), נאמר שיום הולדתו היה גם בז' באדר. וההוכחה: משה לפני מותו אומר לבני ישראל "בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא" (דברים ל"א ב') רוצה לומר אותו היום הסתיימו להם מאה ועשרים שנים מיום לידתו.

על פי חוקי הלוח העברי הנהוג בימינו, ז' באדר לעולם לא יחול בשבת, בין אם השנה רגילה או מעוברת. קיימת נוסחה קבועה נוספת בחוקי הלוח העברי המחברת את היום בשנה בו יחול ז' באדר ליום אירוח משה בסוכה, שהוא האורח ביום הרביעי של חוה"מ ברשימת ה"אושפיזין" (על פי המנהג הספרדי והחסידי): היום בשבוע בו חל יום הולדתו של משה בכל שנה יהיה תמיד יום האושפיזין בו נארח אותו בסוכה 8 חודשים מאוחר יותר בין בשנה רגילה ובין בשנה מעוברת. לדוגמא: ז' באדר חל השנה ביום חמישי ואנו נארח את משה שנה הבאה (תשפ"ג) בסוכה - ביום חמישי, י"ח בתשרי – היום הרביעי של חוה"מ. הסיבה לכך היא, שמחודש 'אדר' הצמוד לניסן (תהיה סוג השנה אשר תהיה) ועד אחרי חגי תשרי מספר הימים נשאר תמיד קבוע.

'חברה קדישא' בתקופת טרום המדינה, במזרח אירופה ובירושלים, קבעו את יום ז' באדר לצום ולחשבון נפש בנושא לווית המת וקבורתו, ולזכר אלו שלא נודעה קבורתם (ז' באדר לעולם לא יהיה בשבת). מנהג זה התפשט לשאר הקהילות היהודיות בעולם וקיבל את הכינוי "יום חברה קדישא"

עם סיום מלחמת העצמאות ביום ז' באדר תש"ט, 'חברה קדישא' של ירושלים, ערכה טכס אזכרה לחללים שמקום קבורתם לא נודע, בבית הקברות הזמני שהוקם בירושלים הנצורה במהלך המלחמה "בשייח' באדר" (גבעת רם) בין גן סאקר לבית המשפט העליון. (סבתי מצד אמי, קבורה שם).

ז' באדר נקבע כיום הזיכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע ע"י הרב הצבאי הראשי שלמה גורן ז"ל, בעצה אחת עם הרבנות הראשית. מדי שנה מתקיים ביום הזה, בבית הקברות הצבאי בהר הרצל, טכס ממלכתי לזכרם ליד קיר הזכרון שעליו שמות הנעדרים.

באדר תשס"א, קבעה הכנסת את ז' באדר – כ "יום חברה קדישא בישראל" שעיקר עיסוקם הוא "חסד של אמת" (בראשית מ"ז כ"ט). ביום זה קוברים כתבי קודש הטעונים "גניזה".

מנחם קימלמן – קיבוץ ראש הנקרה

קיבוץ סעד

למתוקה לייכטר, אתך באבלך על פטירת אביך

מאיר דופלט ז"ל

קיבוץ סעד

קיבוץ סעד

סיום סדר מועד

בדף היומי

מזמנים ומזמנות לקידוש תג'א'
 לרגל סיום סדר מעד ותחילת סדר נשים
 בדף היום.

שבת
 לאחר תפילת שחרית (10:20 משוער)
 בבית הכנסת

אנני ונאמנה הדר היום וועדת

[illegible]

לשמוע אל האלה

השבת אנו מתחילים את החומש השלישי, הפותח בקריאה היוצאת מקודש הקודשים - להתקרב ולהקשיב, לשים לב לעצמנו ולזולת. מבעד לפרשיות הקרבנות והיחסים בין אדם למקום המעסיקים את רוב פסוקי הפרשה, ניתן להבחין בציווים ועקרונות חברתיים החורגים מגבולות המקדש. כך, למשל, בפסוק הפותח את פרק ה': "וַיִּנָּפֶשׂ כִּי תִחַטָּא וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְהוּא עֹד אֹרֶץ כְּנָעַן אֹרֶץ כְּנָעַן אֹרֶץ כְּנָעַן".

קשה להבין מהי המציאות אליה מתייחס פסוק זה. מה בדיוק חטאו של האדם השומע קללה? מדוע הוא צריך לבוא ולפרסם זאת? מי הוא זה שמקלל ולמה?

במקורות חז"ל מפרנס פסוק זה תילי תילים של הלכות והוראות משפטיות, בדגש על החובה להעיד בבי"ד כאשר יש צורך, כפי שמסכם זאת הרמב"ם בספר המצוות:

"והמצוה הקע"ח היא שצונו להעיד בבית דין בכל מה שנדעו. בין שיהיה בו מיתת מי שהעדות עליו או הצלתו, הפסד ממונו או הרווחתו, אנחנו חייבים להעיד זה כולו ולהודיע הדיינים מה שראינו או שמענו..."

למרות הפרשנות המשפטית וההשלכות המעשיות עדיין קשה מאוד להבין את המציאות בה עוסק הפסוק. הרב אמנון בזק מציע להבין פסוק זה על רקע מציאות שהייתה מקובלת בעולם העתיק, במסגרתה ניתן היה להביא מזור וסיוע לאדם שנעשה לו עוול ולתקן עוולות חברתיות; ככל הנראה, נהוג היה שהנפגע (שאינו יודע מי פגע בו או אינו מצליח לקבל סעד ותמיכה) מכריז "ומקלל" בפני הציבור את מי שפגע בו או את מי שביכולתו לסייע ושותק. זוהי האלה – הקללה – בה עוסק הפסוק, והעוון החמור הינו התעלמות ושמירה על פסיביות על ידי מי שבכוחו לסייע. מכאן כבר מובנת יותר פרשנותם המשפטית של חכמינו, ודרישתם ללכת להעיד ולסייע להציל עשוק מיד עושקו.

הרב בזק מוצא סימוכין לנוהג זה בתחילת הסיפור של פסל מיכה המופיע בספר שופטים. מיכיהו (שבעצמו "סחב" את הכסף) שומע את אימו מקללת בחוסר אונים, ומכריזה על האלה שתחול על ראשו של מי שגנב או על מי שמתכחש ליכולתו לעזור: "וַיְהִי-אִישׁ מִהֶרָא-אֶפְרַיִם וְשֵׁמוֹ מִיכָהוּ. וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ אֶלְף וּמָאָה הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לָקַח-לָךְ, וְאֶת אֲלִיָּה וְגַם אֶת־מִרְיָם בָּאֵזְנִי..." (שופטים יז)

הפסוק המופיע בפרשתנו מציב בפנינו רף מוסרי גבוה, ודורש מאיתנו לא לשתוק ולא להתעלם לנוכח אדם פגוע, עוולה חברתית או מפגע הדורש תיקון. אולי מכוח פסוק זה זועק מרדכי היהודי זעקה גדולה ומרה, ודורש מאסתר לפעול לנוכח האסון המתקרב: "כִּי אִם הִתְרַשׁ תִּתְּרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת יָרוּחַ וְהִצְלָה יַעֲמֹד לַיהוּדִים מִמָּקוֹם אֲחֵר".

מחאה אינה נפוצה בשירה העברית הקלאסית, אך בדור האחרון ניתן למצוא שירים רבים המביעים דווקא את כאב הזולת. חפשנו הפעם שיר המבטא את המתח בין ההבנה שיש עוול ובין העובדה שהמשורר/ת שותק/ת נכחו, ומצאנו את הקטע הבא מן השיר 'פרנסה' של דליה רביקוביץ:

אֲנִי מְשַׁתְּרֶכֶת עַל מִדְרָכָה

וְלֵךְ אֵין מְנוּחָה וְלִי אֵין רוּחָה

וְהַמְרָצְפוֹת מְעַקְמוֹת

וְזֶה רַק הַמַּעֲט שֶׁיֵּשׁ לִי לֹמֶר,

וּבְעֶצֶם אֲנִי שׁוֹתֶקֶת שָׁנִים

וְאֵינִי אוֹמֶרֶת שׁוֹם דָּבָר

קובץ הלכות לחג הפורים תשס"ב

פרשת זכור:

- א. בשבת שלפני חג הפורים קורא המפטיר בספר דברים – 'זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עֲמָלְךָ' (שלושה פסוקים אחרונים של פרשת כי-תצא). יש אומרים שחובב קריאת פרשה זו פעם בשנה היא מן התורה (שו"ע, סי' תרפה, ז).
- ב. בעל הקורא צריך לכוון להוציא ידי חובה את השומעים בקריאת פסוקי 'זכור'. גם השומעים יכוונו לצאת בקריאת הקורא (מ"ב שם, ס"ק יד).
- ג. לדעת פוסקים רבים נשים פטורות מקריאת פרשת זכור, יש גם פוסקים המחייבים נשים, לכן נהגו הנשים לבוא לבית הכנסת לקריאה זו (יחווה דעת א, פד).
- ד. קריאה נוספת של פרשת 'זכור' תתקיים בשבת בשעה 13:30 בבית הכנסת לפני תפילת מנחה.

תענית אסתר:

- א. בשנת הנס, היה יום י"ג באדר יום המלחמה בשונאי ישראל. מנהג ישראל הוא להתענות ביום מלחמה כדי לבקש עזרה ולעורר רחמי שמים. זכר לתענית שהתענו היהודים בשנה ההיא, נהגו להתענות בכל שנה ביום זה. התענית היא גם זכר לשלושת ימי הצום שציוותה אסתר על כל יהודי שושן (שו"ע או"ח סי' תרפו, ב ובמ"ב שם ס"ק ב). התענית מתחילה בעלות השחר (21: 4).
- ב. נשים מעוברות ומיניקות פטורות מתענית זו. גם נשים שנמצאות בתוך 24 חודשים ללידה – פטורות מהתענית (סי' תרפו, ב). גם חולה שאין בו סכנה – לא יתענה (שם).
- ג. התענית מסתיימת לאחר תפילת ערבית וקריאת המגילה בליל פורים. מי שקשה לו להתענות עד לאחר קריאת המגילה יכול לטעום משהו ולשתות לפני הקריאה (סי' תרצב, ד ובמשנה ברורה ס"ק יד).

זכר למחצית השקל:

- א. בזמן בית המקדש היו נותנים כל איש ואישה מחצית השקל לקופת המקדש. כסף זה שימש לקניית קרבנות ציבור. ההכרזה לציבור להביא מחצית השקל נעשתה בר"ח אדר כדי שבר"ח ניסן יהיה אפשר להביא את קרבנות הציבור מהמגבית החדשה (משנה מסכת שקלים פרק א).
- ב. המנהג כיום הוא לתת 'זכר למחצית השקל'. את הכסף נהגו לחלק לצרכי צדקה ותלמוד תורה (סי' תרצד, א).
- ג. מנהג האשכנזים - מכיוון שבפרשת שקלים כתובה המילה "תרומה" 3 פעמים, נהגו לתת עבור כל אחד מבני הבית שלושה חצאי שקלים של המטבע המקובלת במדינה (למשל – משפחה בת 6 נפשות תתן 9 ש"ח). מנהג הספרדים - לתת עבור כל אחד מבני הבית מחצית השקל כערך השקל שבתורה. כיום סכום זה שווה ל 24 ש"ח בערך (למשל – משפחה בת 6 נפשות תתן 144 ש"ח).
- ד. נהגו לתת את כספי 'זכר למחצית השקל' בתפילת המנחה של תענית אסתר (סי' תרצד, א).
- ה. אם מחלקים את כספי מחצית השקל ביום הפורים מקיימים בכך גם את מצוות מתנות לאביונים (שם, ביאור הלכה ד"ה ליתן לפחות).

קריאת המגילה:

- א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לשמוע את קריאת המגילה פעמיים – בליל פורים וביום פורים. מטרת הקריאה היא לפרסם את נס ההצלה הגדול לו זכינו בימים ההם בזמן הזה.
- ב. בעל הקורא מברך שלוש ברכות לפני הקריאה – 'על מקרא מגילה', 'שעשה ניסים', 'שהחיינו' (סי' תרצב, א). הקורא יכוון להוציא את הציבור ידי חובה בברכות ובקריאה, וכן כל אחד מהשומעים יכוון לצאת ידי חובה בברכות ובקריאה של הקורא (סי' תרצ, יד).
- ג. ראוי שהשומעים יעמדו בשעה שהקורא מברך את ברכות המגילה (מ"ב סי' תרצ ס"ק א ובשעה"צ ס"ק א).

- ד. אין לדבר ולשוחח באמצע הקריאה. כאשר האדם משוחח הוא אינו מאזין לקריאת המגילה, ואם הפסיד אפילו מילה אחת מהמגילה – לא יצא ידי חובה (סי' תרצ, ד).
- ה. נהגו לקרוא כולם יחד בקול את ארבעת פסוקי הגאולה ('איש יהודי היה', 'ומרדכי יצא מלפני המלך', 'ליהודים היתה אורה', 'כי מרדכי היהודי'). בעל הקורא יחזור על פסוקים אלו כדי שכל הציבור ישמע אותם מתוך מגילה כשרה (סי' תרצ, יז).
- ו. צריך לקרוא בנשימה אחת את עשרת בני המן. ונהגו להתחיל מ'חמש מאות איש...' עד 'עשרת'. בעל הקורא ימתין עד שהציבור יקרא ואז יקרא בקול מתוך המגילה (סי' תרצ, טו).
- ז. מי שהחסיר מספר מילים, יכול להשלים אותן מהמגילה המונחת לפניו, ואפילו איננה כשרה (סי' תרצ, ג ובמשנה ברורה ס"ק ז).
- ח. מנהג הכאת המן הוא מנהג קדום וחשוב, אך חשוב יותר לשמוע את סיפור המגילה, לכן נשתדל לשמור על המנהג בגבולות הטעם הטוב, כך שיתאפשר לשמוע את כל סיפור המגילה ברצף (סי' תרצ, יז ובמשנה ברורה ס"ק נט-ס). אלו דברי המשנה ברורה על קיום מצוות חינוך בהבאת ילדים קטנים לקריאת מגילה (סימן תרפט ס"ק יח): "ועכשיו, בעוונותינו הרבים, נהפוך הוא. שלבד שאינם שומעים אלא הם מבלבלים שגם הגדולים אינם יכולים לשמוע וכל ביאתם הוא רק להכות את המן ובזה אין האב מקיים מצות חינוך כלל. ובאמת מצד מצות חינוך צריך כל אב להחזיק בניו הקטנים אצלו ולהשגיח עליהם שישמעו הקריאה וכשיגיע הקורא לזכור שם המן האגגי רשאי הקטן להכותו כמנהגו אבל לא שיהיה זה עיקר הבאת הקטן לבית המדרש".
- ט. בסוף הקריאה לאחר גלילת המגילה יברך בעל הקורא ברכת 'הרב את ריבנו' (סי' תרצ, יז). אין לדבר עד סיום ברכה זו. הקורא את המגילה לבני ביתו ללא מניין לא יברך ברכת 'הרב את ריבנו'.
- י. את המגילה יש לקרוא על הסדר ולא למפרע, לכן מי שאחר לקריאה והחסיר כמה פסוקים, לא יכול להשלים לאחר מכן את הפסוקים שהחסיר. עליו לשמוע את המגילה מהתחלה (סי' תרצ, ו).
- יא. בברכת 'שהחיינו' בקריאת היום יש לכוון גם על שאר מצוות היום (משלוח מנות, מתנות לאביונים וסעודת פורים).
- יב. מי שמתכנן נסיעה לירושלים בימי הפורים (חמישי-שישי) כדאי שיברר קודם מתי הוא אמור לחגוג את חג הפורים, מכיוון שלפעמים גם אנשי סעד יחויבו לחגוג בט"ו באדר.

קריאת מגילה לנשים:

- א. אישה יכולה לקרוא את המגילה, ולכל הדעות אף להוציא נשים ידי חובתן.
- ב. על פי פסק הרמ"א נשים אינן חייבות בקריאת מגילה אלא בשמיעה בלבד. לכן תברכנה לפני הקריאה "אשר קידשנו במצוותיו וציוונו **לשמוע מגילה**" (סי' תרפט, ב).
- ג. עשר נשים שקוראות יחד את מגילה נחשבות כציבור, לכן תברכנה לאחר הקריאה ברכת 'הרב את ריבנו' (יביע אומר ח', או"ח נו ; ציץ אליעזר יג, עג).

מתנות לאביונים:

- א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לתת שתי מתנות לשני אביונים ביום הפורים.
- ב. גובה מינימלי למתנה הוא שווה פרוטה. אמנם יש שחייבו לתת מתנה בשווי סעודה, מכיוון שתכלית הנתנה היא לאפשר לעני לסעוד את סעודת הפורים. וכל המוסיף – הרי זה משובח (משנה ברורה סי' תרצד, ס"ק ב).
- ג. כל מי שנותן מכספו לועדת הצדקה של הקיבוץ עבור מתנות לאביונים, יקיים את מצוות היום ע"י שליחים. המתנות יחולקו ביום הפורים למשפחות נזקקות באזורינו.

משלוח מנות וסעודת פורים:

- א. כל איש ואישה שהגיעו לגיל מצוות חייבים לשלוח משלוח אחד הכולל שתי מנות לאיש או אישה ביום הפורים על מנת להרבות אהבה ושמחה בינינו.

- ב. המשלוח צריך להכיל שני מיני מאכלים שונים (ואפילו אם ברכתם דומה הם נחשבים כשני מינים, כמו עוגה ובייגלה). בקבוק יין או משקה אחר נחשב גם הוא כמנה. את משלוח המנות יש לשלוח ביום ולא בלילה (סי' תרצה, ד).
- ג. אכל חייב בכל מצוות היום. נהגו שאין שולחים מנות לאכל בתוך י"ב חודש על אביו או אימו, ומותר לשלוח למשפחתו (סי' תרצו, ו).
- ד. כדאי וראוי להרבות יותר במתנות לאביונים ממשלוח המנות ומסעודת הפורים (רמב"ם הלכות מגילה פרק ב, יז).
- ה. סעודת הפורים שאכלה בלילה לא יצא ידי חובתו, שכך הוא לשון המגילה 'ימי משתה ושמחה'. אמנם נהגו להרבות בסעודה גם בלילה (סי' תרצה, א).
- ו. בברכת המזון (וכן בתפילה) יש להוסיף 'על הניסים'. מי ששכח יכול להוסיף בסוף ברכת המזון 'הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כשם שעשה לאבותינו...'. אם שכח גם שם – לא יחזור לברך (סי' תרצג, ב וכן סי' תרצה, ג).
- ז. גם מי שסיים את סעודת הפורים בלילה יאמר 'על הניסים'.
- ח. ראוי להרבות בשתיית יין בסעודה זו, זכר לנס המגילה שהתרחש כולו סביב למשתאות היין. מי שיודע ששתייה כזו תגרום לו להתנהגות שאיננה ראויה – ימעיט בשתייה (סי' תרצה, ב). ביאור הלכה שם ד"ה עד דלא ידע).

צוה מרדכי על עם לא אלמן
מושיע ורב נגיד ונאמן
והפקד על בית המן
יועל כל אשר יש לוי (בראשית לט ה)

פתשגן הכתב להיות היהודים
להרוג בשונאיהם עתידים
כי נפל פחד מרדכי על המורדים
יושלום היה לוי (מלכים א ה ד)

עמדה אסתר לבקש על עמה
להשיב ספרי האף והחמה
כי ניחם ה' על מכה עצומה
יושב ורפא לוי (ישעיהו ו י)

(מתוך 'מי כמוך ואין כמוך', פיוט לשבת זכור, רבי יהודה הלוי)

הרב ארי' סט

לימוד הורים וילדים

בהתרגשות ובשמחה סיימנו ללמוד את הלכות 'שמיטה' ו'יובל', שנזכה לקיים שמיטה כהלכתה!
יישר כוח לכל הילדים וההורים שהתמידו מדי שבת וזכו לטעום ממתיקות הלימוד.
תודה רבה לרב ארי' שסיכם כל לימוד בצורה בהירה ומעניינת.
לימוד הורים וילדים יוצא לחופשה נחזור אי"ה אחרי פסח בכוחות מחודשים.
נשמח להרחיב את מעגל הלומדים.
לילדים שהתמידו מחכה הפתעה בתיבות הדואר.

הצוות האאראן

"מחייב איניש לבסולאיי?"

מדי שנה אני תמה על אנשים תמימים, ואפילו תלמידי חכמים, אשר אינם בוחלים להתנהג כמו הנכרים במקומות שונים בעולם, המתבוססים בקיאם אחרי ששתו ביום אידם.

ויענו אותי "מחייב איניש . . . עד דלא ידע, והמחמיר . . .". כמה אפשר לעוות את שמחת פורים? מה פירוש 'לבסומי'? במקור פירושו ההנאה והנעימות שנובעות משימוש בבשמים. בימים ההם, כאשר גרו אבותינו במדבר והמים בצמצום, ריח הגוף השתלט לרעה על האויר. והפתרון – בשמים. ואכן, הבשמים היו נכס חשוב ויקר בימי קדם, עד כדי ניהול מלחמה על גידול עצי הקטף בעין גדי. אולם המרחק בין 'להתבשם בריח נעים' ובין שכרות ואבדן צלם אנוש – רב הוא.

בימי קדם שתיית היין היתה **תועלתנית**, באשר מקורות המים המעטים לא עמדו בתקן המחמיר של משרד הבריאות. כי נדרש הפקל שביין לטהרם. אך הסכנה היתה השכרות. בתורה המקרים של נח ושל לוט מלמדים אותנו כמה היא רעה חולה, וכן הכהנים הוזהרו [ויקרא י], והנמנע באופן מוחלט נקרא 'קדוש' [במדבר ו]. אף התלמוד הבבלי [מגילה ז]: מביא אגדה על רצח בשכרות כדי להזהיר אותנו לאן נגיע. והרי האדם מועד לעולם, אפילו ישן. אולי נאמץ לעצמנו, לפחות בענין זה, את דברי הרמב"ן ל'קדושים תהיו': תהיו "פרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים".

וראו עוד דברי המהר"ל, שסמיכות פרשת נזיר לפרשת סוטה נועדה "שיזיר עצמו מן היין שלא יבוא לקלקול".

ועוד 'עקדת יצחק': "והידוע כי היין והשכר בכל התורה כולה הם משל וכינוי אל **שיבוש המעשה ובלבול הדעת**".

אליהו

בהתרגשות רבה אנו מזמינים אתכם

למופע פורים תשפ"ב

המופע יתקיים ב"ג באדר ב' 16.3 בשעה 20:45
המופע יוקרן בשני מוקדים:

- חדר אוכל ימין ללא ילדים
- אולם ספורט לכולם.

מחכים לשמוח איתכם

ועדת תרבות

“עת צרה היא ליצקה”

משולחנה של מזכ"לית – שרה עברון

איך מחזיקים שגרת עשייה בימים כאלה? הלב והמחשבות במלחמה ונוראותיה, אבל החיים כאן לא נעצרים. לשולחני נוספו משימות חדשות, לא מתוכננות, והן דוחקות את המשימות הרגילות למקומות מצומצמים יותר.

פתחתי את השבוע ברגע מרגש של חנוכת הבית החדש של התנועה הקיבוצית ה"אחות הגדולה" של תנועת הקיבוץ הדתי. בית המזוזה מעוטר במילותיו של יורם טהרלב:

מי שרעב ימצא אצלנו פת של לחם (על בית המזוזה)

מי שעיף ימצא פה צל ומי באר

מי שסוכתו נופלת

חרש יכנס בדלת

חרש יכנס ועד עולם יוכל להישאר.

החזון שנרקם במילותיו של המשורר, מכוון ומכוון את העשייה המרגשת והחשובה אותה מובילים חברינו בתק"צ בימים אלה ואנו גאים להיות שותפים וחברים, בחמ"ל למען אוקראינה, אנו יושבים בשולחן המשותף ובשורות הבאות אעדכן מעט. יישר כוח לכל המובילים את העשייה בסעד, ובכל מקום, ומוזמנים להצטרף לכל מה שנראה מתאים לכם.

צוות החמ"ל של הקיבוץ הדתי יחד עם הפעילים בקיבוצים ממשיכים להשקיע מחשבה ולהתפנות לעשייה מתוך רצון להיות חלק מהמאמץ לסייע לפליטי אוקראינה בכל אפיק אפשרי. כרגע אנו מתקדמים במספר ערוצים:

סיוע הומניטרי בטווח הקצר:

- **איסוף תרומות** לטובת צרכים דחופים בתוך אוקראינה (בשיתוף ישיר עם נציגי הגופים הפעילים שם) **ואיסוף ציוד הומניטרי** (דרך הסוכנות והשלטון המקומי) | **אחראי: עדי שגיא**. עדכונים נשלחים בקבוצת וואצאפ ייעודית – **“עת צרה היא”** שכרגע נמצאים בה 31 פעילים מקיבוצי התנועה.
- גיוס משלחת מטעם הקיבוץ הדתי לסיוע לגבול אוקראינה. מכתב יצא לקיבוצים וכרגע אנו ממתנינים לאישור מהגורמים הרשמיים | **אחראי: ניצן אבירן**
- **אירוח כפרי – קהילה מחבבת**. היערכות לקליטת עולים בחדרי נופש קיבוציים ובשיתוף הקהילה | **אחראיות: מרים זרביב וריבה פריד**
- **מיפוי אפשרויות לדיור קצר-טווח** בתוך הקיבוצים (כך שברגע שיגיעו הפניות, נדע להפנות לפעילים בקיבוצים | **אחראי: עדי שגיא**

סיוע בטווח הארוך:

אנו פועלים במרץ על מנת להיות מוכנים לאפשרות של קליטת העולים **במסגרת בית ראשון במולדת**. על התחום הזה, שאין יודע כרגע האם ומתי אכן יקרה, אחראי רפאל צרפתי משדה אליהו. הבוקר, בהתראה של 5 שעות, התבקשנו למפות את האפשרויות והנכונות להקמת בית ראשון בקיבוצי התנועה. 6 קיבוצים (!) כבר הרימו את הכפפה וזה בהחלט מרשים ומרגש. על התגייסות הקיבוצים לסיוע עוד נספר בהמשך ובהזדמנות זו נזמין את כל מי שרוצה לקחת חלק בארגון הסיוע להצטרף לזום המשותף לקיבוץ הדתי ולתנועה ביום חמישי הקרוב. סיסמא: 552401

משלוח מנות איש לרעהו בעת הזו

נראה שהשנה יש לנו יעד משמעותי – פליטי אוקראינה שזה עתה הגיעו לארץ ונראה שהם יעד מאוד ראוי ונכון. אנו קוראים לקיבוצים להפנות השנה את האנרגיות לטובת המשפחות, ובעיקר ילדי הפליטים ולקיים את המצווה של מתנות לאביונים ומשלוח מנות גם יחד. פרטים לגבי האפשרויות השונות להעברת משלוחי מנות לפליטים יפורסמו בקיבוצים.

שאלות והצעות ניתן להפנות לעדי שגיא: 052-3784287 ; ריבה פריד: 052-3749310

הודעה מחדר כולסר

לכל הציבור,

לצערנו נפלה טעות בפרסום מחירי חדר כושר.

מחודש מרץ 2022, יעלה מחיר כל מנוי (חלקי או מלא) ב - 10 ₪ בלבד!

אנו מנצלים את ההזדמנות להודות למרסלו על הטיפול והדאגה למתעמלים!

בימים אלו אנו עמלים על תכניות למתיחת פנים לחדר כושר ותכולתו.

בינתיים, אנו מזמינים את כל מי שהיו מנויים, ונטשו את חדר הכושר בגלל הקורונה וכן את מי שעדיין לא גילו את האוצר שיש לנו כאן בבית, **להצטרף ולהתעמל בשמחה ובטוב!**

אין מרפא טוב לנפש מהפעלת השרירים ומתיחת הגוף!

להתראות בשמחה

13ות חדר כולסר

לכרם א'ימס

ברכות לבת האלול

אתמר וצידן ולכל המשפחה

איחולים לאושר ונחת!

לחץ וספיקת המים בסעד

הספקת המים השפירים של סעד מגיע בקו של "מקורות" ממאגר תקומה. קו המים מהמאגר, מוביל את המים עד לתחנת סעד (תחנת הבוסטרים שבצומת בארי) בלחץ גרביטציוני של כ 2-3 אטמוספירות. המים מגיעים לתחנה ושם מתפצלים, קו אחד שהולך דרומה לכיוון עלומים ובארי וקו שנכנס לסעד. לכל אחד מהקווים הללו ישנם מערכת משאבות (בוסטרים) שמעלים את הלחץ ללחץ הנדרש. הקו הנכנס לסעד, הוא קו ברזל בקוטר 10 צול שמתפצל מיד לאחר הכניסה לקיבוץ לקו משקי וקו קהילתי.

חשוב להבין, שההבדל בגובה בין נקודת הכניסה שם הלחץ הקבוע הינו כ 5 אטמוספירות (יש לנו מדידת לחץ קבועה בנקודה זו), לבין רום הגבעה ליד בית משפחת ימיני (גם שם יש לנו מדידת לחץ קבועה), הינו כ 25 מטר. ולכן יש נפילת לחץ שמעותית של כ 2.2 אטמוספירות והלחץ הנמדד ליד בית משפחת ימיני הינו כ 3 אטמוספירות. עד לפני כשנה, הבוסטרים לכיוון סעד היו בוסטרים שאופי העבודה שלהם תוכנן לספק לחץ תקני בספיקות **גבוהות**. המשמעות היא, שבספיקות הנמוכות היינו בבעיה, דבר שיצר לחצי מים קבועים נמוכים מאוד בסעד, שכן ברוב שעות היממה הספיקות הינם ספיקות נמוכות של כ 30 קוב שעה ועד 50 קוב שעה.

לפני כמה חודשים, לאחר עבודה די ארוכה, החליפה חברת מקורות את הבוסטרים לבוסטרים שאמורים לפתור בעיה זו של לחץ נמוך קבוע והתקינו בוסטרים המיועדים לתת לחץ תקני בספיקות **נמוכות**, וכך, באמת, שופר המצב, כך שברוב שעות היום ישנו לחץ תקין בכלל הקיבוץ על כלל המשתמשים שבו.

לאחרונה, עם תחילת עונת הגזר והעבודה מסביב לשעון, אנו חווים בעיה משמעותית בזמן בו הגזר פותח ברזים לצורך מילוי הבריכות עם תחילת המשמרת – זוהי פעולה הכרחית וחלק מהעבודה התקינה של המערך. הבעיה מתאפיינת בכך שברגע שבגזר פותחים ברז גדול למילוי הבריכות בספיקת הרשת של כ 130 קוב לשעה, הבוסטר של מקורות מזהה בעיה והעלייה בספיקה אליה מתוכנן הבוסטר מתרחשת, אך לאורך זמן רב וזאת בכדי למנוע בעיות בצנרת ובמשאבות. וכך אנו מוצאים את עצמנו, בעיקר בבתים בראש הגבעה, עם לחץ אפסי שכמובן הינו דבר שאיננו סביר ואיננו קביל. חוסר הנוחות מורגש הן בצד הקהילתי כאמור והן בצד המשקי – כך לדוגמה נפילת לחץ כזו משביתה את פעילות התנורים בקייטרינג, מאריכה את זמן המילוי של הבריכות בגזר ועוד.

בבירור שעשינו עם מקורות לאחרונה ומתוך רצון לנסות ולבודד את הבעיה, נקטנו בשלב הזה ב 2 פעולות:

הראשונה מצד מקורות – ביטול ההגנה לזרימה חוזרת במשאבות, דבר שיאפשר עלייה משמעותית בספיקות של המשאבה במקרה של עליה בספיקה בצד שלנו, והפעולה השנייה הינה סניקה (סגירה) של הברז הראשי בגזר כך שגם פתיחה מלאה תהיה רק בספיקה של כ 50% מיכולת הקו.

על פי מהנדסי המים של "מקורות", שני צעדים אלו ביחד יאפשרו אספקת מים בספיקה ולחץ תקני גם בזמן עבודה מלאה בגזר. מובן שנמשיך לעקוב ולפעול בנושא לפתרון מלא של הבעיה לרווחת כולנו – משק וקהילה כאחד.

משוב והערכה

כחלק מכלי הניהול אותם אנו מפתחים בסעד, ביצענו לאחרונה 'סדנת משוב והערכה למנהלים' בפעילות המשקית. את הסדנא העביר מיודענו נפתלי לדר (שמלווה גם את התהליך הארגוני). בסדנא הענקנו למנהלים שהשתתפו כלים מעשיים בעזרתם יעריכו את העובדים מתחתם ויעניקו להם משוב שיהיה עבורם כלי לשימור ושיפור. משוב לעובדים הינו כלי משמעותי בידי המנהלים שבעזרתו יוכלו לשפר את ביצועי העובדים וממילא את ביצועי הענפים. בשבוע החולף התחלתי אני לבצע את המשוב שלי למנהלים ואלו כאמור יבצעו בזמן הקרוב לעובדים בענפים.

מלחמה באירופה

אנו עוקבים בדאגה על המתחולל באירופה. מלחמה היא מלחמה היא מלחמה. ובמקום בו חוטבים עצים ניתזים שבבים. העדויות על הנפגעים בנפש וברכוש מדאיגות מאוד. המדרון חלקלק וכמו כלל העולם אנו מקווים שהפתרון למשבר הזה יימצא במהרה. גם אנחנו נפגעים מהמלחמה הזו. הפגיעה הישירה וכוואבת מבחינתנו הינה בשוק הגזר. כידוע, חלק גדול מאוד מהיצוא שלנו הוא לשוק הרוסי. שוק זה סובל כרגע מהמלחמה באופן ישיר בכמה היבטים: המטבע הרוסי – הרובל נשחק מאוד ביחס לדולר ומגיע נכון לכתיבת שורות אלו ליחס המרה של 140 רובל לדולר אחד שזה בדיוק פי 2 ממה שהיה יחס ההמרה בתחילת המשבר. כלומר, כח הקנייה הרוסי נחתך ב-50%. ההיבט השני הוא - סגירת המערכת הבינלאומית אל מול השוק הרוסי. כלומר, חוסר יכולת לבצע העברות כספיות. הדבר תופס אותנו בתחילת עונת היצוא אל שוק היעד המרכזי, עם שדות מוכנים שהתוצרת צריכה להאסף מהאדמה, ועם מלאים הולכים וגדלים ועם שוק סגור. חגי והצוות הורידו הילוך באופן משמעותי. עובדים זמניים שוחררו לבתיהם והפעילות מתרכזת אך ורק בשוק הישראלי והאמריקאי. מדובר בנוק הולך ומצטבר. אנו מקווים שיימצא פתרון של פתיחת קו אשראי שיאפשר בכל זאת שליחת סחורה לשוק הרוסי שגם בו אזרחים שצריכים להמשיך לאכול.

"תוצרת הנגב"- חברת השיווק שלנו, מבצעת הערכת מצב ברמה יומית ומנסה לאתר / לחזק ערוצים נוספים / קיימים אליהם נפנה את הגזר. ברור לנו שגם החקלאים איתנו בסירה הזו, ואכן הודענו לחקלאים שכרגע לא נכנסים להוצאת גזר וכל החלטה תהיה בצורה שקופה ומשתפת. ראשית, נקווה שהמלחמה תסתיים ואיתה כל הסבל של האזרחים משני הצדדים, וכמובן לפתיחת השוק.

מיקום שעוני המים

כאשר הותקנו שעוני המים בקיבוץ, לפני שנים רבות... מיקום השעון נבחר בצורה שבה יהיה הכי קל, ואולי, גם הכי זול להתקנה. כך, ברובם המוחלט של הבתים בסעד מונה המים מותקן ממש על קיר הבית. (כך נעשה גם בחשמל מסיבות דומות). שונה הדבר בבנייה חדש כמו ב"שכונת שקד", "ארץ הצבי" וגם במקרי פינוי בינוי בתוך סעד, בהם מונה המים מותקן בקצה המגרש.

כפי שכבר דובר ופורסם פעמים רבות, האחריות של רשת המים ושל רשת החשמל היא עד לשעון, וכאן הבעיה. לאחרונה נתקלנו במקרים בהם, בכדי לתקן פיצוץ בצינור המים המוביל, אך ורק לדירה ספציפית, נאלצנו לחפור בגינת חברים או ברחבה של בית ואף בתוך בית. מובן שהחפירה הסבה נזק לגינה, או לרחבה, או לבית, פעולה שגררה עלויות תיקון נוספות ש"רשת המים" אינה יודעת לשאת. ברור גם שברגע שיעשה שיוך דירות בסעד, נדרש להזיז את המונים לקצה גבול המגרש. כיוון שמדובר בכספי ציבור נראה שלא נכון להמשיך בנוהל הקיים. הנהלת "רשת המים" תגבש נוהל בנושא ותגיש למזכירות לקבלת החלטה בנושא.

שבת שלום

כרמל הפריין

le ananah le ananah ha'kalah ha'kalah / shon bar af

בימים אלו אני עסוקה רבות במפגשים עם אנשי ונשות הקהילה וביצירת תקשורת ושיח. פרשת "ויקרא" מאפשרת לנו סמינר שלם בתקשורת בפסוק אחד: "וַיִּקְרָא אֱלֹמֶשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֶהָל מוֹעֵד לֵאמֹר" - שלשה ביטויים שונים של תקשורת: "ויקרא", "וידבר", "לאמר". **האמירה** מבטאת את התוכן, המסר - זו תכלית התקשורת. **הדיבור** הוא המדיום, אמצעי התקשורת. בדור שלנו, בו נוטים לאמץ את האימרה המפורסמת "המדיום הוא המסר", חשוב לזכור שהמדיום כשמו כן הוא - אמצעי ולא מטרה. מה היא אם כן הקריאה? **הקריאה** היא עצם ההתקשרות. הפנייה. יצירת הקשר. בלעדי הזיקה, השייכות, החיבור בין המשדר למקבל, לא תהיה תקשורת, לא יעזור המדיום ולא יעבור המסר.

פורום מרכזות ועדות ותחומי קהילה ואגודה

השבוע נפגשתי בפעם הראשונה עם מרכזות הוועדות השונות ותחומי האגודה. הפורום כולל את מרכזות התרבות, הדת, החינוך החברתי, ברו"ש, קליטה והגיל הרך. הפורום ייפגש אחת לחודש ומטרתו עדכון ושיתוף בתחומי העשייה של כל אחד מהתחומים, למידת עמיתות והיוועצות ויצירת שיתופי פעולה לטובת הקהילה כולה. כל התחומים הנ"ל נוגעים ועוסקים בלב ליבה של הקהילה: ילדים, נוער, צעירים, בוגרים, מבוגרים וחברי וחברות הגיל השלישי והרביעי. מתוך כך ישנם ממשקים רבים בין התחומים השונים ואנו רוצות להעצים ולהגדיל את החיבורים ושיתופי הפעולה בין התחומים. אני מאמינה ובטוחה שהפורום ייצר קשרים וחיבורים משמעותיים בין חברי וחברות הקהילה שלנו.

שיח ציבורי בנושא הקמת מבנה קבע למניין בנוסח אבות (מניין עדות המזרח)

בשבועיים האחרונים החל צוות בית הכנסת להיפגש ולדון בנושא מקום הקבע למניין עדות המזרח, בהנחיית הרב ערן מרגלית מחברת "משכן שלום". חברי הצוות: הרב ארי, שקמה כספי-יניב, אורן סולומון, אלי שליון, רננה יערי, חופני דנין, אסף גרשי, שמחה בלס, יניב עקיבא, רביב עמר, זבולון כליפא ואנוכי. הצוות החל לדון במשמעויות של הקמת מבנה קבע למניין עדות המזרח והשפעתו על כלל הקהילה. התחלנו לדבר על הצרכים של חברי מניין עדות המזרח, על צרכים חברתיים וקהילתיים של החיים בקיבוץ סעד, על ההשלכות הקהילתיות, החברתיות והכלכליות של קיומם של שני בתי כנסת בסעד ועל מיקומים אפשריים למבנה הקבע. השיח מורכב, רגיש ומעורר רגשות עזים ועם זאת אנחנו נחושים לנהל שיח ענייני, מכבד, הנותן מקום לצרכים השונים של חברי הצוות כמייצגי הקהילה כולה. בשבועות הקרובים נביא לציבור את התובנות העולות משיח זה ונבקש את הקולות של חברי הקהילה כולה.

פגישה עם שרה עברון, מזכ"לית הקיבוץ הדתי וחברת סעד

היה לי העונג להיפגש השבוע עם שרה עברון. דיברנו על סעד (כמובן) ובעיקר על תנועת הקיבוץ הדתי והקשרים שלנו עם התנועה. שרה הציגה בפניי את העשייה של התנועה ואת הממשקים עם הקיבוץ ובכלל. בימים אלה הוקם חמ"ל של הקיבוץ הדתי יחד עם פעילים ברחבי הקיבוצים על מנת להיות חלק מהמאמץ ולסייע לפליטי אוקראינה. חמוטל אבן חן נרתמה למאמץ המשותף והיא מרכזת את איסוף התרומות מהאיזור כולו לטובת הפליטים שהגיעו ארצה.

ועדת החינוך

לאחרונה פורסם מכרז לנציגי.ות ציבור לוועדת חינוך החברתי. זוהי ועדה משמעותית וחשובה המלווה את מנהלת החינוך החברתי והיא שותפה לגיבוש תכנית העבודה של מערך החינוך החברתי ולשמירה על החינוך הערכי והאיכותי הניתן לילדי וילדות הקיבוץ. אני קוראת לכל אחד ואחת מכם.ן – בואו. בואו להיות חלק חשוב

ומשמעותי מהעשייה, כאן המקום וההזדמנות לתרום מהידע ומהמעשה שלכם לטובת ילדינו ולחיזוק הקהילה כולה. המכרז פורסם בקהילנט ולפרטים נוספים ניתן לפנות לרות נגלר, מנהלת החינוך החברתי.

החל מהשבוע הבא ימי העבודה שלי יהיו ראשון, שלישי, רביעי וחמישי. בימי ראשון ושלישי אהיה בקיבוץ עד שעות הערב. חברים ותושבים המעוניינים להיפגש עימי מוזמנים לפנות למור ולתאם פגישה בימי ראשון ו/או שלישי בשעות אחר הצהריים.

שבת life, שרון

"ות לבש אסתר מלכות"

אירועי "קריאה" לקהילת נשות סעד - תשפ"ב

(בין הדשאים באוויר הפתוח והבטוח)

חברות יקרות שלום,

פורים כבר בשער וכמסורתנו מזה שנים, נקיים גם השבת, שבת 'זכור' (שבת פרי' ו'יקרא', ט' אדר ב', תשפ"ב) תפילת מנחה לנשים וקריאת "זכור".

13.15 תפילת מנחה וקריאת "זכור"

13.30 שיעור קצר: רותי לזר

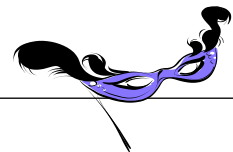
כולכן מוזמנות לסככת התפילה שלפני בית בוקי ואירית ברט!

"הכל חייבין במקרא מגילה, הכל כשרין לקרות את המגילה לאתווי מאי? לאתווי נשים, וכדר' יהושוע בן לוי, דאמר ר' יהושע בן לוי נשים חייבות במקרא מגילה, שאף הן היו באותו הנס" (בבלי, ערכין, דף ב: ג.).

נשות סעד – מבוגרות וצעירות, סבתות ונכדות, תושבות וחברות, מקומיות ואורחות!

כולן מוזמנות לשמוע מגילה בבוקרו של חג הפורים (יום חמישי, יד אדר תשפ"ב, 17.3.22) מפי נשים ועבור נשים, כדת וכדין, בשעה 8.30, במתחם התפילה שלפני בית בוקי ואירית ברט!

להתראות, הצוות הארצי

למשחת הרביץ הצנקית

"שבת זכור" שלום.

האות הנוספת היא "א".

אוהבים,

האנדרט

למתוקה ואיזיק לייכטר ולכל המשפחה

מגל טוב להולדת הנכד – צומר

בן איראת ואורני שולף

איחולים למחות ולנחת!

